

KIAULIŲ ENZOOTINIO ABORTO TYRIMAI

Gediminas Gerulis, Jonas Bagdonas, Marija Stankevičienė

Lietuvos veterinarijos akademija,

Tilžės g. 18, Kaunas, LT-3022, tel. 363143, fax. 362417, el.paštas viralab@lva.lt

Santrauka: Kiaulių enzootinis abortas yra antropozoonozė, kurio sukėlėjas yra chlamidijos. Tai binariniu būdu besidauginantys viduląsteliniai parazitai. Šios rūšies chlamidijos gali sukelti susirgimus žmonėms ir gyvūnams. Šio darbo tikslas ištirti *C. psittaci* paplitimą įvairiose kiaulių amžiaus grupėse bei palyginti PGR tyrimo metodą su kitais šios ligos diagnostikos metodais.

Ištirti 2502 kiaulių kraujo serumo mėginiai, teigiamai reaguojančių rasta 192 (7,7 %). Nustatėme chlamidijų paplitimą įvairiose kiaulių amžiaus grupėse ir palyginome įvairius šios ligos tyrimų metodus. Sergančių penimų kiaulių grupėje nustatyta 2,7 karto daugiau kiaulių, užsikrėtusių chlamidijomis, negu visų penimų kiaulių grupėje. Veislinėje sergančių kiaulių grupėje chlamidijomis buvo užsikrėtę 2,5 kartus daugiau negu bendroje grupėje. Kiaulių užsikrėtimas chlamidijomis ūkiuose buvo nuo nulio iki 22,0 %. Specifinių antikūnų kiekybinis įvertinimas buvo $1,24 \pm 0,59 \log_2$.

Ištirus tiesioginiu imunofluorescencijos metodu (TIF) 1633 mėginius teigiamų mėginių rasta 487 arba 1,9 karto daugiau negu komplemento sujungimo reakcijoje (KSR). Imunofermentinės analizės (IFA) metodu iš 614 kiaulių kraujo mėginių, užsikrėtusių chlamidijomis nustatyta 2,6 karto daugiau, negu KSR. Tiriant netiesioginės imunofluorescencijos metodu (NIF) 143 mėginius teigiamai reaguojančių kiaulių nustatyta 1,8 karto daugiau negu tiriant KSR. Analizuojant 94 kiaulių mėginius mikroimunofluorescencijos metodu (MIF) išaiškinta 2,1 karto daugiau kiaulių, turinčių priešchlamidinius antikūnus negu KSR. Palyginamasis kiaulių enzootinio aborto tyrimo metodų įvertinimas parodė, kad daugiausiai (35,7 %) kiaulių, turinčių specifinius antikūnus sukėlėjui nustatyta IFA metodu, kuris buvo 2,6 kartus jautresnis negu KSR. MIF metodas buvo 17,0 % jautresnis negu KSR. Polimerazės grandininės reakcijos (PGR) palyginamajam įvertinimui buvo surinkti 83 sergančių kiaulių patloginė medžiaga. Tiriant šiuo metodu teigiamai reaguojančių rasta 36,6 % arba 22,9 % daugiau negu TIF metodu. Tirdami 252 mėginius TIF ir ląstelių kultūros (LK) metodais nustatėme, kad LK metodas buvo 8,4 % jautresnis, negu TIF metodas. Išaiškinta, kad PGR gali būti taikoma chlamidijų rūšių diferenciacijai, leidžiančiai atskirti *C. psittaci* nuo *C. trachomatis* (CMOMP/CTMOMP) bei *C. pneumoniae* (CMOMP/CPNMOMP).

Raktažodžiai: kiaulės, chlamidijos, diagnostika, PGR.